

Dawniej i dziś

W ramach obchodów 800-lecia lokacji Opola powstała trasa turystyczna poświęcona najbardziej znanym miejscom w historii miasta. Trasa „Opole dawniej i dziś” to pięć przeszklonych ekspozytorów, na których znajdują się dawne fotografie przedstawiające konkretny obiekt lub miejsca wraz z opisem w trzech językach: polskim, angielskim i niemieckim. Ekspozytory zostały tak umieszczone, aby stojąc przed nimi, można było porównać widok tego samego miejsca w przeszłości i obecnie. Dodatkowo na każdej szybie zamieszczono kod QR, dzięki któremu można zapoznać się z materiałami w wersji elektronicznej.

Ekspozytory znajdują się obecnie w 5 punktach: Rynek, Stawek Barlickiego, okolica kościoła Franciszkanów – widok na wieżę Piastowską, Pl. Wolności, ul. Krakowska w stronę Rynku.

Projekt został zrealizowany z dotacji dla organizacji pozarządowych w ramach 800-lecia Opola przez Stowarzyszenie Promocji Śląska Opolskiego „Profil”.

Punkty Trasy historycznej:

Ulica Krakowska

Dziś reprezentacyjny deptak Opola, a dawniej niewielki zaułek, prowadzący od Rynku do Bramy Bytomskiej, która stała przed wiekami w rejonie obecnej ulicy

Zwierzynieckiej i ul. Krakowskiej. Za bramą biegł dawny trakt handlowy, zwany traktem bytomskim, wiodący przez Bytom aż do Krakowa. W XIX wieku trakt przemianowano na ul. Krakowskie Przedmieście, a następnie połączono te ulice w jedną całość pod wspólną nazwą „ulica Krakowska”. Ulica Krakowska w XX wieku wielokrotnie zmieniała nazwę, nosiła m.in. imię marszałka Paula Hindenburga, czy Józefa Stalina. Ulica Krakowska swoje znaczenie zawdzięcza jednak nie politykom, ale budowie linii kolejowej, która połączyła Opole z Wrocławiem. To sprawiło, że miasto zaczęło rozrastać się w kierunku południowym. Przy ulicy Krakowskiej lokowały się ważne instytucje, powstał m.in. budynek poczty, siedziba starostwa, czy sądu. Uruchomiono liczne sklepy, kawiarnie, hotele (jeden z nich – hotel Deutsches Haus widoczny jest na zdjęciu po lewej stronie). Wielu budynków i hoteli już nie ma, zniszczono je pod koniec działań II wojny światowej w 1945 roku. Obecna ulica Krakowska to ważna część centrum Opola, miasta o niezwyklej i wartej poznania historii.

Plac Wolności

Budynek Rejencji Opolskiej przez ponad sto lat stał na Placu Wolności w miejscu dzisiejszej fontanny, a jego frontową linię wyznacza dzisiejszy mur oporowy z balustradą. Budowę gmachu wymusiły przeprowadzone zmiany w pruskiej administracji, gdzie jednym z nowych regionów administracyjnych został obszar Górnego Śląska, a Opole w 1816 r. ustanowiono stolicą Rejencji Opolskiej. Nowy gmach dla potrzeb administracji zbudowano w 1833 roku.

Monumentalny, klasycystyczny budynek był jednym z ważniejszych obiektów w Opolu. Przed jego frontem postawiono pomnik cesarza Wilhelma I. W czasach plebiscytu 1920-1922, w gmachu rejencji urzędowała międzynarodowa komisja sojusznicza i plebiscytowa pod przewodnictwem francuskiego generała Henri Le Ronda. Budynek rejencji został zrujnowany w 1945 roku i rozebrany w połowie lat 50. XX wieku.

Rynek-Ratusz

Rynek opolski zachował do dziś swój średniowieczny układ. Prostokątny plac okalają kamienice, a w jego sercu króluje ratusz, który swój dzisiejszy kształt zawdzięcza przebudowie z lat 1933-36. Zanim na Rynku zbudowano ratusz, wcześniej stał tu drewniany dom kupiecki. Najbardziej charakterystycznym elementem ratusza jest 65-metrowa wieża, która została postawiona na wzór florenckiego Pałacu Vecchio. Z jej szczytu codziennie w południe odgrywany jest hejnał Opola. W lipcu 1934 roku wieża zawaliła się z powodu rozbiórki otaczających ją kamienic. Odbudowano ją, zachowując dawny kształt.

Przez wieki Rynek był miejscem handlu, tu odbywały się cotygodniowe targi oraz okazjonalne jarmarki. Ostatecznie handel z Rynku usunięto w 1935 roku. Zabudowa centralnego placu miasta ulegała przez wieki zmianom. Domy drewniane zastąpiły murowane, a te z kolei także wielokrotnie przebudowywano. Po II wojnie światowej spalone kamienice zostały w dużym stopniu odbudowane w barokowym stylu. W jednej z nich (nr 4) w latach 60. XX wieku działał słynny „Teatr 13 Rzędów” Jerzego Grotowskiego. W kamienicy zwanej Kamienicą pod Lwem (nr 1) w 1655 r. gościł

prawdopodobnie król Polski Jan Kazimierz. Dawniej na Rynku stał pręgierz, pod którym został wychłostany, a następnie wypędzony z miasta, chłopski buntownik, Marek z Jemielnicy. Dzisiaj Rynek jest miejscem spotkań i koncertów.

Zamek Piastowski

Stał dostojnie przez siedem stuleci na wyspie Pasiece. Budowę zamku rozpoczął książę Kazimierz I około 1217 roku, a kolejni Piastowie kontynuowali jego dzieło. Okazała budowla była siedzibą opolskich Piastów aż do 1532 roku, kiedy to zmarł bezpotomnie książę Jan II Dobry. Od tego czasu zamek zaczął popadać w ruinę. Wielokrotnie co prawda go naprawiano i remontowano, a w XVI wieku otoczono nowymi fortyfikacjami, niemniej brak stałego gospodarza mu nie służył. Dopiero w XIX wieku zamek postanowiono wyremontować. Ulokowano w nim w 1860 roku część biur Rejencji Opolskiej. Na początku XX wieku zamek rozbudowano o nowe skrzydło. Po I wojnie światowej zamek przestał być dla urzędników atrakcyjny, w 1928 roku postanowiono go rozebrać. Zachowano jedynie Wieżę Piastowską – obecnie jeden z symboli Opola i jeden z najlepszych punktów widokowych. U stóp wieży, w amfiteatrze, odbywa się co roku festiwal polskiej piosenki.

Stawek Zamkowy

Jest pozostałością po dawnej fosie, która otaczała Zamek Piastowski. W XIX wieku obszar wokół zamku zmieniono w park, który obsadzono egzotycznymi drzewami i roślinami, urządzono ścieżki spacerowe, stworzono urokliwą grootę. W parku ustawiono popiersie Junony. Stawek w lecie służył miłośnikom przejażdżek łódkami a zimą był wykorzystywany jako lodowisko. W pobliżu stawku zbudowano Domek Lodowy, który stoi do dziś. Na stawku w zimie organizowano zawody łyżwiarskie m.in. mistrzostwa Niemiec w jeździe figurowej na lodzie. Dziś Stawek Zamkowy to olbrzymia, grająca fontanna. Od początku maja do końca października odbywają się tu pokazy światła i dźwięku. W pobliżu stawku od 1897 roku stała synagoga. Świątynia spłonęła podczas „Nocy kryształowej” w 1938 roku, kiedy to w całych Niemczech przeprowadzono w tym dniu podobne akty wandalizmu.

[Zobacz inne trasy turystyczne](#)

Dane kontaktowe

Odkryj Opole

odkryjopole [at] um.opole.pl

www.facebook.com/OpoleOdkryj

Lokalizacja

Załączniki

[Ulotka - trasa "Dawniej i dziś"](#)